

Tema 2:

DEN VIKTIGE SAMTALEN

Hvordan legge til rette for en god samtale
med barn, unge og foresatte?

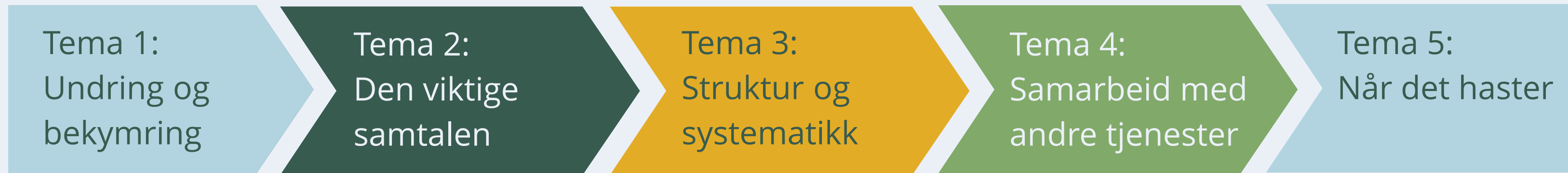

Episode 1

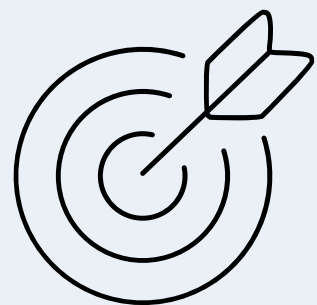
Hva er BTI?

Temapakker i arbeidet med BTI

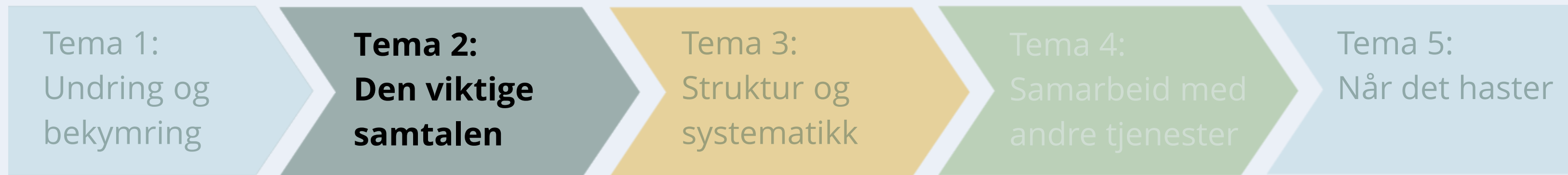

Overordnet mål:

Sikre at ansatte har nødvendige verktøy og kunnskap til å tidlig identifisere sårbare barn og unge, og handle på en slik måte at familien får den hjelpen de trenger.

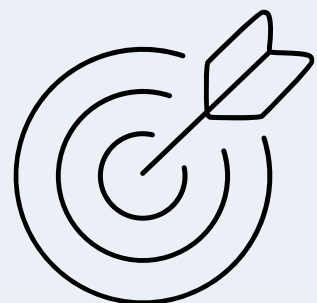

Temapakker i arbeidet med BTI

Mål:

Bli tryggere på å ta vanskelige samtaler med barn, unge og foresatte, gjennom bruk av handlingsveilederen og verktøykassa til BTI.

Episode 2

Verktøykassa

Verktøykassa

I verktøykassa finner du flere verktøy som skal bidra til at vi blir tryggere på å gjennomføre samtaler med barn, unge og foresatte.

Finn verktøyene:

- **Den viktige samtalen: barn og unge**
- **Den viktige samtalen: foresatte**
- **Samtalekart med tiltakssirkelen**

Vi skal raskt i gang med praktiske oppgaver, men først en liten oppstartsvideo:

Den viktige samtalen

Når vi undrer oss over noe, er det viktigste vi kan gjøre å snakke med den det gjelder. I handlingsveilederen finner du beskrivelser og verktøy som skal bidra i arbeidet med å avklare undring med barnet/familien og videre involvering. **Dette er en av grunnpilarene i BTI-modellen; involvering og brukermedvirkning.**

Opplæringsvideo

Episode 4: Den viktige samtalen (neste side)

Andre nyttige ressurser:

[KORUS: Samtaler med barn](#)

[RVTS: Snakke med barn](#)

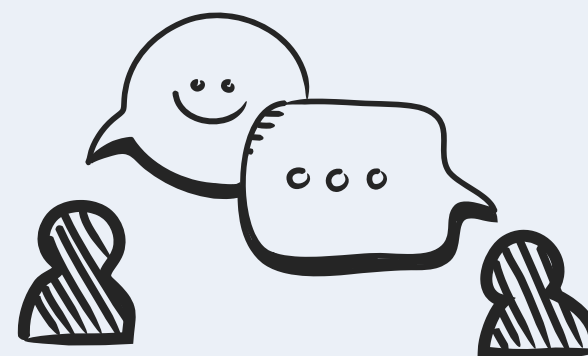
Episode 4

Den viktige samtalen

For å få til gode samtaler må vi tenke på:

Hvordan
forbereder vi oss?

Hva er viktig
underveis i samtalen?

Hva gjør vi med
informasjonen?

Kom i gang!

Tenk tilbake på sist gang du skulle formidle en uro eller undring til et barn, ungdom eller foresatt.

Hva gikk bra i samtalen?

Hvorfor gikk det bra?

Hvordan forbereder vi oss?

Når du har bestemt deg for å ta en samtale med et barn du er bekymret for, bør du ha en tydelig plan for samtalen og hva du vil ha ut av den. Det vil skape trygghet for deg og for barnet.

Diskuter i par

- Hva sier handlingsveilederen om involvering og samtale med barn, unge og foresatte på de ulike nivåene?
- Bruk verktøyet “**Den viktige samtalen: barn og unge**” i verktøykassa. Hva sier verktøyet om forberedelser til samtalen?
- Bruk verktøyet “**Den viktige samtalen: foresatte**” i verktøykassa. Hva sier verktøyet om forberedelser til samtalen?

Praktisk øvelse: “Speed date”

- Still dere opp på to rekker med ansiktene mot hverandre. Du skal nå snakke med noen andre enn du gjorde tidligere.
- Spørsmål 1: Hva er viktig å tenke på i forberedelsene til samtaler med barn og unge?
- Spørsmål 2: Hva er viktig å tenke på i forberedelsene til samtaler med foresatte?

2 min

2 min

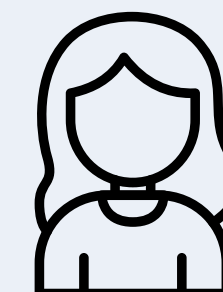

Husker du casen med Ida?

Ida bor sammen med mor og stefar i Kragerø. De leier et hus sentralt i sentrum, og Ida har kort avstand til skolen. Biologisk far bor i Kristiansand. Hun besøker ham hver fjerde helg. Mor og stefar har et felles barn, Simen på 2 år. Stefar har en datter som kommer på besøk til dem enkelte helger. Hun er like gammel som Ida. Familien flyttet nylig fra Arendal til Kragerø. Stefar er ukependler. Mor er «fast ringevikar» ved sykehjem.

De første ukene i ny klasse var de andre barna veldig opptatt av den nye jenta, men det dabbet fort av. Hun er ikke med i noen faste aktiviteter, og hun tar aldri noen med seg hjem. Hun har ofte med seg melding om at hun ikke skal ha gym. For læreren ser det ut til at hun ikke får noen spesielle venninner, men hun oppfatter heller ikke at det er snakk om mobbing.

Klasselærer er også ny i Kragerø og akkurat ferdig med lærerutdannelse. Hun tar en prat med Ida.

Diskuter i par:

Før samtalen med Ida

Ta notater
underveis

- Hvilke dilemmaer vil Ida stå i? Kan hun oppleve noen negative konsekvenser ved å si noe?
- Hvordan tror du Ida vil reagere?
- Hva ønsker du å oppnå med samtalen?
- Skriv ned noen setninger/formuleringer på det du undrer deg over.
- Hvordan vil du starte samtalen med Ida?

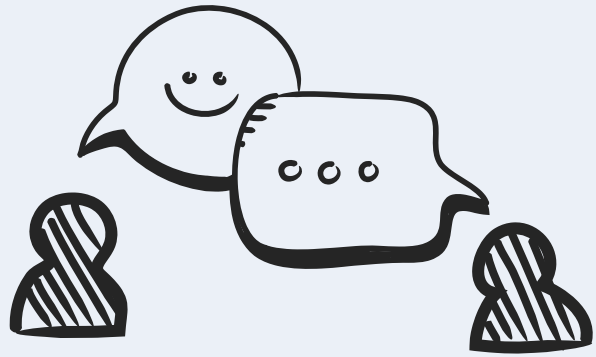
Hvordan kan vi starte samtalen med Ida?

Legg inn link til mentimeter her:

Her skal du som leder kurset samle inn forslag til oppstart av samtalen med Ida fra dine kollegaer ved å ta i bruk Menti.com. Se instruks på s. 4 i denne presentasjonen.

Hva er viktig underveis i samtalen?

Målet i samtalen er å skape kontakt og tillit. Voksne som er oppmerksomt til stede, er viktig for at barnet skal få den beste anledningen til å fortelle fritt.

Åpne spørsmål i samtaler med barn og unge

Måten du formulerer deg på virker inn på kontakten mellom deg og barnet, og påvirker om barnet forteller fritt eller ikke. For å oppnå det vi kaller *fremmende kommunikasjon*, trenger vi å stille åpne spørsmål.

Eksempler på formuleringer:

- “Fortell meg om det så godt du kan”
- “Beskriv det så godt du kan”
- “Fortell meg mer om det”
- “Fortell meg hva som skjedde da...”
- “Hva tenker du da?”
- “Hvordan vondt er det når det skjer?”
- “Du sier ekkelt, hvordan ekkelt?”

Unngå lukkede spørsmål:

- “Kan du fortelle meg litt om det?”
- “Har du lyst til å fortelle meg litt om hvordan du har det?”
- “Har du det bra på skolen?”
- “Hvorfor var pappaen din sinna på mamma?”
- “Har det skjedd mange ganger?”
- “Er det noen gang noen som har gjort noe vondt mot deg?”

Diskuter i par: I samtalen med Ida

Ta notater
underveis

- Bruk verktøyet “**Den viktige samtalen: barn og unge**” i verktøykassa.
Hva bør vi tenke på i samtalen med Ida?
- Skriv ned forslag til konkrete setninger du kan bruke i samtalen med Ida.

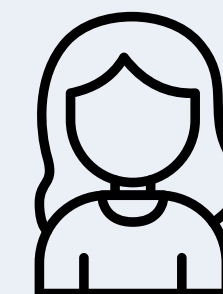

Ny informasjon om Ida:

I samtalen med lærer sier Ida at hun savner klassen i Arendal. Det er ikke lett å være innflytter. De andre er så sammensveiset, og det er mye press på å være både flink og se pen ut. Hun kunne godt tenkt seg å bli med på en aktivitet, men hun må ofte passe lillebror når mor får tilbud om å ta en vakt. De har ikke så god råd. Hun begynner å gråte under samtalen, og vil da ikke snakke mer. Dagen etter er hun borte fra skolen. Mor melder at hun er syk.

Klasselærer har en ny samtale med Ida når hun er tilbake på skolen neste uke. Ida forteller mer om mistriksel i klassen, og hun forteller videre at mor er veldig sliten for tiden.

Klasselærer får lov til å ringe mor. Ida vil helst ikke være med i samtalen sammen med mor. Hun regner også med at hun må passe broren.

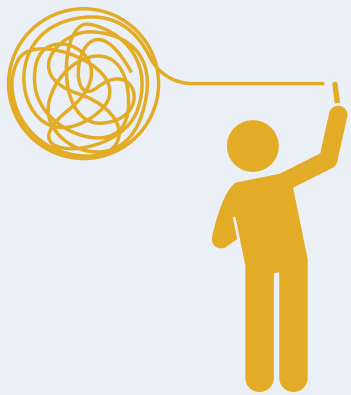
Praktisk øvelse:

Samtale med foresatte

- Se for dere at klasselærer bestemmer seg for å ta en samtale med mor til Ida. Skal klasselærer ta samtalen alene? Hvem kunne blitt med? Hva med far? Skal han involveres og i tilfelle av hvem?
- Bruk verktøyet “**Den viktige samtalen: foresatte**”
- Hvordan ville dere tatt opp uroen deres med foresatte til Ida? Øv sammen i par ved å gjennomføre korte samtaler (mikroøvelse).

Hva gjør vi med informasjonen vi har fått?

Mor har møtt til foreldresamtale og gitt uttrykk for at hun mener at Ida har hatt litt overgangsproblemer i forbindelse med flytting, men hun regner med at det snart går over. De er blitt enige om at læreren fortsatt skal “følge med” og ringe mor hvis det oppstår noe spesielt.

Diskuter i par:

- Hvordan bør vi dokumentere samtالene vi har hatt med Ida og med mor?
- Hvordan bør vi følge opp saken med Ida videre?
- Hva finner vi i handlingsveilederen på nivå 1 og i verktøykassa som kan være til hjelp?

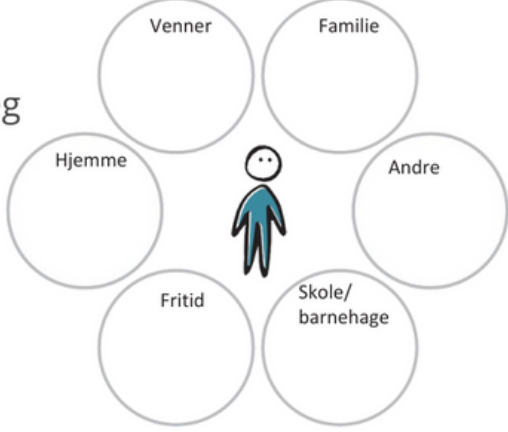
Felles refleksjon: Samtalekart

- Hvordan kan bruk av samtalekartet bidra til at vi i større grad får inn barnets/ ungdommens/foresattes stemme?
- Når kunne vi brukt verktøyet i casen med Ida?

NAVN _____ DATO _____ TILSTEDE _____

	Dagens situasjon	Det vi skal gjøre nå	På kort sikt innen _____	Gjøres etterhvert _____	Det jeg drømmer om
Det som går bra	Hjemme				
	Barnehage/ Skole				
Det som er vanskelig	Fritid/ avlastning				
	Psykisk/ fysisk helse				

De jeg har rundt meg

Neste møte:

Disse vil jeg ha med meg i tverrfaglig team (hvis aktuelt):

Oppsummering: Hva har vi lært i dag?

- Du har lært hvordan du kan forberede deg til en samtale med barn, unge eller foresatte.
- Du har lært om hva du bør tenke på underveis i en samtale med barn og unge.
- Du har lært om åpne og lukkede spørsmål.
- Du har reflektert rundt hva du skal gjøre med informasjonen du får i samtale med barn, unge og foresatte.
- Du har lært at du kan bruke samtalekartet som verktøy i samtale med barn, unge og foresatte.